

ספר תפארת שלמה

על התורה

זה ספר כתבי קודש דברי תורה אשר יצא מפי אותו הצדיק איש חי ורב פעלים.
הגם הרזים המאיר לארץ ולדלים דולה מבארות עמוקים, דברים נחמדים שבעתים
מוזקקים. מפז ומפנינים יקרים, שפתי בהן ישמרו דעת וחוקים ישרים, על סדר
פרשיון התורה ונביאים וכתובים ולקטים מש"ס המה מסודרים, כולו ממתקים
ומחמדים, ותוכם רצוף רוים צפון לישרים, שמו נודע בשערים, כבוד אדומ"ו הרב
הגאון וזסידאופרישא צי"ע ע"ה פ"ה נ"י אספקלריא המאירה פאר הדור מו"ה שלמה
בהרב המופלג החסיד מו"ה דוב צבי הכהן ולה"ה אבדק"ק רדאמסק, שלמה
שמו ושלמה משנתו, לזכר עולם יהיה צדקתו, בחרה ישמע קול מבשר טוב
לשארית בני חבל נחלתו, הבהן יעמוד לאורים ויחיש לנו קץ פדותו.

הוצאת חובבי תורה
www.hebrewbooks.org
ע"י חיים תשס"ה

נדפס בעיה"ק ירושלים ת"ו
תדש"ס לפ"ק

ממטה אל מטה וגו' ולא תסוב נחלה ממטה אל מטה אחר. עיין בלוח"ח שהקשה על כפילת הדברים בפסוקים ולא תסוב ט' ע"ס. עוד י"ל בפ' הראשון לא נאמר אל מטה אחר ובפסוק השני נאמר למטה אחר. אכן הנה זה מרמז על מפלת קדושת ארץ ישראל וירושלים תובנ"א. כי הנה לריך כל איש להשתוקק בכל לבו על א"י וקדושתה כמ"ס שאלו שלום ירושלים ליון דורש אין לה מכלל דבעי דרישה ועיין התשוקה היא מועלת בעלמה על הגאולה העתידה ב"ב והיינו כשישים האדם על לבו דברי הכתוב של לא תסוב נחלה ממטה למטה כי הקפידה החורה שלא תסוב נחלה ממטה למטה אחר אעפ"י שכולם י"ב שבטי י"ה כולם קדושים ומה חילוק בין זה לזה אעפ"י הקפידה התורה ע"ז מכ"ס בזמן הזה אשר בעוה"ר כל ארץ הקדושה היא תחת יד הישמעאלי ויבלעו זרים וירשוה וסנה בלו גוים בנחלתך עמאלו את היכל קדשך שמו את ירושלים לעינים מכ"ס שדרך לקרוע לבב איש ללעוק ע"ז אל הקב"ה לעורר רחמי' על הארץ ועל קיבוץ גלויות לחובה בשמחה במהרה. והנה ההשעוררת הלזה של תשוקת הארץ כשתהיה באמת מעומק הלב שיאדיב באמת בנפשו על כבוד ארץ הקדושה הנה בזה מעורר למעלה הרחמי' והרלון על הגאולה במהרה כמ"ס שאלו שלום ירושלים עי"כ ישליו אוהבין ב"ב. וכן מצינו זה בבני יוסף שמכח תשוקתם לא"י עד שהרע בעיניהם שחשוב נחלה כמו שאמרו. הנה עי"כ המשיכו הליזיו מה' לא תסוב נחלה ממטה למטה כנ"ל ואם לא הי' תשוקתם כל כך לא השיגו הליזיו בזאת. וכן מצינו דומה לזה בעיני פסח שני במאמר האנשים העמלים שהיתה תשוקתם גדולה מאד לעשות הפסח ומקורות לבדם לזווח למה נגרע מלהקריב קרבן ה'. ע"כ נעתר להם ה' ונתן להם מצות פסח שני. כי ע"י תשוקתם הנכונה לפי ה' המשיכו הלכות חדשות הנ"ל. הנה כמוהם אם תגבר התשוקה בלב איש מבני"א אל הארץ ובנין בית המקדש הלא חיש מהר יעתר להם כי הלא הוא בני ועומד הוא למעלה רק שדרך לבקש עליו להורידו כמ"ס לשכנו חדרשו ובאת שמה. וכמ"ס דוד המע"ה שהתעורר מעצמו על בנין צהמ"ק ויעתר לו ה' כמב' בכתוב ועל שם זה נקרא דביר ביתך לשון דבור שדרך לבקש מהש"י עליו להבנות במהרה וכל המתאבל על חורבן ירושלים זוכה ורואה בנחמתה כי כל האומר כן באמת בתפלה ולירושלים עירך ברחמים תשוב הנה פועל באמת זה למעלה על קירוב הגאולה כנ"ל. הנה זה שאמרו"כ ולא תסוב נחלה ממטה אל מטה כי כן הוא באמת לכל שבט ושבט יחס פרטי לגבול חלקו בארץ כמב' בס' פוז הארץ ח"ל החורה וא"י וישראל יש להם יחוס בשביל נשמתם והראי' מיחזקאל שחלק א"י לי"ב שבטים ויחס כל שבט ושבט בגבול אחד ולפי יחוס השבט כן משכו במה שהוא נגדו לגבול אשר הוא שם אלימות אוחו השבט

כידוע. ואמר הכ' כה אמר ה' לסריסים אשר ישמרו את שבתותי הם היסודות ובחרו באשר חפצתי ומחזיקים בביתתי כנ"ל ונתתי להם צביתי ובחומותי יד ושם טוב כי כן כתיב בכל ביתי נאמן הוא הלי"ע ביל"ח. וכנה זהו האומר בצנות ללפחד ובני יוסף בן דוברים. ר"ל אחרי שהם היו ג"כ צדקושה ושומרים צרי"ק צחי' היסוד. וכן מובא במד"ר שאותן צנות ללפחד היו בצנות שבטים שנה ולא נתנו עיניהם באיש לכן כל דבריהם היו בקדושה ובמעלה יחירה עד שהודה הש"י לדבריהם כי כאשר דוברים בן הים הסכמת הקב"ה ועל פיהם פעלו כל טוב כנ"ל. וזה ג"כ י"ל לשון דוברים לשון הנהגה כמ"ס ידבר עמים תחתנו. כי בן עיני המנהיג הדור להיות שלם בבחי' אב"ק ובחי' שלימות הדיבור והוא הממשך הנהגה הטוב לבני"א והוא הנקרא דבר אחד לדור כמאמרם ז"ל. [וזה"ל אלה הולדות יעקב יוסף יעקב ויוסף הם גופא אחד קדישא ויוסף הוא הברית כמבואר בזה"ק ובספרי הקבלה ולזה שמר הברית המעורר ואביו שמר את הדבר. ח"פ ויא' משה את בני"א על פי ה'] והבן. וכנה מ"ס הכ' לטוב בעיניה' תהיינה לנשים. הרמז כי ראשית שמירת הברית הוא בעינים כמ"ס הקדשה היא בעינים הקדושה הוא בעינים. אשר ע"כ זרעא דיוסף לא שלמא בהו עינא בישא כי לפי שהם שומרים עיניהם לכל יסתכל בסט"א לכן לא השלמו עליהם עין דסט"א להסתכל בהם לרעה ח"ו. וזה"ל לטוב בעיניהם פי' ללדיקים הללו שהם שומרים צרי"ק תהיינה הלקדויות הללו לנשים כי לא יתכן להם להגשא זולת ללדיקים וקדושים כמוהם והם ממטה יוסף זרעא קדישא כנ"ל. וזהו ולא תסוב נחלה ממטה למטה אחר פי' לא תסוב מהם ההשפעה שנקרא נחל"ה משם נח"ל לא תלך למטה אחר לסט"א כי לריך שמירה מהחילונים לבל ינקו ממנה והוא כמ"ס על פי פעלו על ידי הלי"ע אשר עפ"י פעלו איש על מחנהו ואיש על דגלו הוא הולכת השפעה רק למחנה בני"א על מחנהו ועל דגלו כמ"ס משוך חסדך ליודעין כמבואר במ"א. והבן:

א"י כן מטה בני יוסף דוברים. הנ"ל דהנה אלל יוסף הלדיק כתיב עד עת בא דברו אמרת ה' לרפחהו. ר"ל שהקב"ה הי' מלפני לדיבורו של יוסף הלדיק מפני שהדיבור שלו הי' בקדושה. ואפי' בשעה שהי' צבית הסהר לא ראה להסתכל על הישועה שיאל חפשי במאמרם ז"ל אלל אלישע שלא ראה להטריח קמי' מארי'. אך הקב"ה מלפני לתפלתן של לדיקים ח"ס ואביו שמר את הדבר הוא הדיבור שלו לכן אמר לו כך נא ראה את שלום אחיך. פי' להשפיע להם בדיבורך אל ישראל. ח"ס כאן כן מטה בני יוסף דוברים' כן עם האותיות גימט' ע"כ כמנין חס"ד אשר הלדיק ממשיך בדיבורו ח"ס דוברים הוא ההנהגה והמשכה בעוה"ז לבני"א כנ"ל:

א"י כן מטה בני יוסף דוברים וגו' ולא תסוב נחלה

באחרונה (הכוונה היינו לסוף ארבעים שנה) כדי שלא יראה משה בעלמו שפירש מן האשה מ' שנה הודיעו הקב"ה באלו לומר הרי הנשים שלא נלטו לא נשאו אלא להגון להם. ובמ"א אמרו חכמ"ל שהיו צוות שבעים שנה ולא נשאו ע"ש. הנה זה שאמה"כ כאשר לזה ה' את משה דהנה משה רבינו ע"ה נלטו על הפרישה מאשה כמ"ס ואחיה פה עמוד עמדי וצוות ללפחד שלא נלטו עשו זה מעלמ' וזה כן עשו צוות ללפחד בלי שום צוואה לא נשאו עדיין. וק"ל:

ובר' בת יורשת נחלה ממעות בני ישראל לאחד ממשפחת מטה אביה חת' לאשה למען יירשו בני' איש נחלה אבותיו. ולא תסוב נחלה וגו' ממעה אל מטה. נקדים ספ' ואברהם זקן בא בימים וה' ברך את אברהם בכל. דרשו חז"ל בת היתה לו לא"א וכל שמה. עפ"י מ"ס המקובלים שהיסוד נקרא כל כמבואר בזהר כמה פעמים ולא ראיתי לדיק נעוצ ואימתי שהברכות יורדים ליסוד הזלבים לשכינה הנקראת בת כמבואר בספרים שהשכינה נקראת בת. ולזה דרשו חכמ"ל וה' ברך את אברהם בכל היינו היסוד שלו קבל כל הברכות מלמעלה ע"ז אמרו בת היתה לו וכמבואר ברמב"ן שם על פסוק זה. והנה ידוע שהשכינה מקבלת הברכות ע"י הלדיקים שבעולם שהם מושכים הברכות לשכינה ואיחא צוהר פתח ר' יצחק אמר כל בר נש דאי ליה חולקא בההוא לדיק יריח להאי ארץ שנאמר ולדיקים יירשו ארץ והפי' בזה ע"ד ארון מושא את נושאיו הלדיקים מורשים לשכינה הנקרא ארץ ואח"כ השכינה מוריש' ללדיקים (וע"ז סובב פי' הפסוק הנ"ל וכל בת יורשת נחלה ממעות בני ישראל): (מכ"ה ק)

השבת בשבתם ע"כ. ולכך כאשר לזה לחלק ח"י התעוררו מטה בני יוסף עם גודל תשוקתם על הארץ וקדושתה הנה המשיכו המלוה הזאת של לא תסוב נחלה שהוא נכון לכוונה זו שבארנו. אבל אח"כ אבדו אותו החשק לכך אח"כ הותרו השבעים לבא זה בזה שלא נלטו לא תסוב נחלה רק לאותו הדור לבד והוא הטעם כמ"ס. ומעתה נכון מאמר הכתוב שמת ולא תסוב נחלה ממטה למטה אחר הוא כמ"ס כי מעטין הסבת נחלה משבת אל שבת אחר וכל להבין להקפיד על הסבת נחלה זהו ירושלים הקדושה ביד האחרים הישמעאלים היושבים עליה בעו"ד ולרץ להתעורר בתשוקה להמשיך הדין הזה להתקיים לא תסוב נחלה למטה אחר הם הישמעאלים כנ"ל. ועי"כ במהרה יתקיים הדבר כי איש בנחלתו ידבקו בני' והוא שבת' ואמר הדור האחרון בניכם אשר יקומו מאחריכם על מה עשה ה' ככה לארץ הזאת. שיש להבין למה תלה הכתוב דוקא בדור האחרון ולא ישאלו זה קודם לכן. אך הנה כמו שבארנו כי הדור ההוא אשר יתנו עיניהם ולבבם לשאול ע"ז והם ידאבו על חורבן הארץ וירושלים כנ"ל ועי"י תשוקתם ודאבון נפשם על הארץ הנה יתעוררו הגאולה והם יהיו הדור האחרון קודם הגאולה כנ"ל והוא שכתוב ופחדו אל ה' ואל עובדי באתריה הימים וגו' עיין שם ברש"י. והבין:

כאשר לזה ה' את משה בן עשו צוות ללפחד. עיין באור החיים שהקשה מה נשתנה הכתוב הזה שהזכיר תחלה הלווי' ואח"כ המעשה ובכ"מ כתיב תחלה המעשה כמ"ס ויעשו בני' כאשר לזה ה' וגו'. הג"ל לפרש דהנה איחא במד"ר פ' פתחם ולמה זימנן הקב"ה למשה

פרשת דברים

פירוד בין הדברים כמ"ס ולמלשנים אל חת' תקוה ח"ק ו"ס ח"ק לו"ה רק ותקוה טובה לדורשיך. וכמ"ס ח"י זה ספר כריתות אמנם אשר שלחתי' כי בן אמרו חכמ"ל גע בידה "ומשיחה" בידו ר"ת וס"ת ו"ס משיח באמצע. ולכך הלומד לשמה לרץ לכוון ליחד ז"ל ולהביא משיחנו ב"ב. עוד מכוונת הלימוד לשמה הוא ע"ד שסדרו חז"ל אנשי כה"ג בסדר אהבה רבה שהוא ברכת התורה ונאמר שם ותן בלבנו להבין ולהשכיל לשמוע ללמוד וללמד כו'. ויש להתבונן בפי' ללמוד וללמד וכי על זה ישים האדם כל מגמתו שיחכם ללמד ולהיות נקרא בשם רב וכדומה. אך הנ"ל בכוונת דבריהם ז"ל כי האדם לרץ לכוון בכל המצות ומעש"ט שעושה הוא רק להכלל בשם כל ישראל ר"ל להתפלל ולנפות שיזכו כל ישראל לעסוק בתורה ומצות לשמה

אלה הדברים אשר דבר משה אל כל ישראל ויהי בארבעים שנה וגו' דבר משה אל בני' ככל אשר לזה ה' אותו אליהם. יש להתבונן טעם כפל הדברים אחרי שכבר נאמר אלה הדברים אשר דבר משה ומה זה שנאמר עוד ויהי בארבעים שנה דבר משה וגו'. אך הנ"ל כי הורה לנו בזה על מעלת הלימוד תורה לשמה אשר אחז"ל הלומד תורה לשמה זוכה לדברים הרבה רגועים ז"ל בזה כי בענין תורה לשמה יש דברים הרבה אשר האדם העוסק לשמה לרץ לשום אל לבו לכוון לדברים הרבים האלה ובהם יזכה לחיות צנועם ה' ולבקר בסיכלו כל הימים. וז"ש זוכה לדברים הרבה. והנה לבאר זה אשר הלומד תורה לשמה לרץ ראשונה לכוון בלימודו ליחידא כמא דקב"ה ושיכניתי לאוקמי שכינתא מעפרא לכל יהי'